

Årsplan for dansk i 5. P 2026/2027

I 5. klasse videreudvikles elevernes læse-, skrive- og kommunikationskompetencer med fokus på både oplevelse, fordybelse og faglig anvendelse. Eleverne arbejder med at styrke deres læseforståelse gennem forskellige strategier og udvikler evnen til at analysere, fortolke og perspektivere både skønlitterære og faglige tekster. Samtidig arbejdes der målrettet med at udbygge ordforråd, sproglig bevidsthed og sikker skriftlig fremstilling.

Det fælles udgangspunkt er lærebogssystemet **d'dansk**, som suppleres med romanforløb, noveller, lyrik, fagtekster, digitale tekster og aktuelle medier. Undervisningen er tilrettelagt med fokus på faglig progression, variation, samarbejde og undervisningsdifferentiering, så alle elever udfordres ud fra deres forudsætninger.

Gennem skoleåret arbejder eleverne med både individuelle opgaver, makkerarbejde og samarbejdsforløb. Der lægges vægt på læselyst, refleksion og aktiv deltagelse i klassens faglige fællesskab. Sideløbende arbejdes der med læsning, stavning, grammatik og skriftlig fremstilling på individuelt niveau, ligesom eleverne læser skønlitteratur og faglitteratur fra biblioteket og CFU. Den enkelte elevs faglige udvikling evalueres løbende gennem samtaler, skriftlige produkter, læseprøver og den daglige undervisning.

De centrale danskfaglige områder er: **Læsning, fremstilling, fortolkning og kommunikation.**

De generelle mål for skoleårets danskundervisning er, at eleverne bliver i stand til at:

- læse sikkert, flydende og med forståelse i både skønlitterære og faglige tekster
- anvende forskellige læseforståelsesstrategier før, under og efter læsning
- analysere, fortolke og perspektivere tekster ud fra relevante danskfaglige begreber
- deltage aktivt i samtaler og diskussioner og argumentere for egne synspunkter
- lytte aktivt til andre og bygge videre på fælles dialog
- anvende et nuanceret ordforråd og præcise faglige begreber
- skrive sammenhængende fortællende, beskrivende, forklarende og argumenterende tekster
- planlægge, skrive, bearbejde og forbedre egne tekster med fokus på modtager og formål
- anvende korrekt stavning, tegnsætning og grammatik i stigende omfang
- undersøge sprogets opbygning og virkemidler samt reflektere over sprogets betydning
- kende og arbejde med forskellige litterære genrer og teksttyper
- læse sig til viden og anvende information fra både trykte og digitale kilder
- forholde sig kritisk og reflekteret til digitale medier og informationssøgning
- udtrykke sig kreativt gennem skrift, mundtlige oplæg, drama, billeder og digitale produktioner

- samarbejde om danskfaglige opgaver og give konstruktiv respons til andre
- udvikle læselyst, nysgerrighed og glæde ved litteratur, sprog og kommunikation.

periode	forløb	færdigheds- og vidensområde	mål	evaluering	materialer
1	Hvad tænker du?	Sprogforståelse (Fase 2) Eleven kan udlede dele af ords betydning fra konteksten / Eleven har viden om ordforståelses-strategier Tekstforståelse (Fase 1) Eleven kan gengive hovedindholdet af fagtekster / Eleven har viden om fagteksters struktur Tekstforståelse (Fase 2) Eleven kan anvende grafiske modeller til at få overblik over teksters struktur og indhold / Eleven har viden om grafiske modeller Sammenhæng (Fase 1) Eleven kan vurdere teksters perspektiv på et emne / Eleven har viden om metoder til sammenligning af teksters perspektiver Præsentation og evaluering (Fase 1) Eleven kan fremlægge sit produkt for andre / Eleven har viden om modtagerforhold Oplevelse og indlevelse (Fase 1) Eleven kan læse med fordobling / Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne Oplevelse og indlevelse (Fase 2) Eleven kan udtrykke en æstetisk teksts stemning / Eleven har viden om måder at udtrykke teksters stemning på Undersøgelse (Fase 2) Eleven kan undersøge teksters rum og tid / Eleven har viden om scenarier og tidsforståelser	1. Eleven kan anvende forskellige læsestrategier og forklare, hvordan de understøtter læseforståelsen. 2. Eleven kan analysere og fortolke noveller og identificere novellegenrens kendetegn. 3. Eleven kan anvende berettermodellen til at analysere en fortælling. 4. Eleven kan forklare og genkende flashback og sproglige virkemidler. 5. Eleven kan skelne mellem realistiske og fantastiske fortællinger. 6. Eleven kan skrive et blogindlæg med en begrundet holdning.	Læsesamtaler, analyseopgaver, makkerfeedback, skriftlig lærerfeedback og selvevaluering.	D'dansk

		Fortolkning (Fase 1) Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse gennem medskabelse af teksten / Eleven har viden om metoder til medskabende arbejde Dialog (Fase 1) Eleven kan påtage sig roller i samtalsituationer / Eleven har viden om frie og formaliserede samtaleformer Dialog (Fase 2) Eleven kan tage forskellige roller i en styret debat / Eleven har viden om debatroller It og kommunikation (Fase 2) Eleven kan videndele og samarbejde via internettet / Eleven har viden om samarbejdsmuligheder på internettet			
2	Så håret rejser sig	Forberedelse (Fase 1) Eleven kan orientere sig i tekstens dele / Eleven har viden om rubrikker, billeder, diagrammer og grafik Tekstforståelse (Fase 2) Eleven kan anvende grafiske modeller til at få overblik over teksters struktur og indhold / Eleven har viden om grafiske modeller Planlægning (Fase 1) Eleven kan tilrettelægge processer til fremstilling af faglige produkter alene og i samarbejde med andre / Eleven har viden om fremstillingsprocesser Fremstilling (Fase 1) Eleverne kan udarbejde anmeldelser, instruktioner og fagtekster / Eleven har viden om kommenterende og forklarende fremstillingsformer Fremstilling (Fase 2) Eleven kan udarbejde dramatiske, dokumentariske og	1. Eleven kan identificere og anvende gysergenrens virkemidler. 2. Eleven kan finde spor og opbygge spænding i en tekst. 3. Eleven kan skrive en gyser med bevidst brug af genretræk. 4. Eleven kan redegøre for opbygningen af en artikel. 5. Eleven kan forklare genretræk ved gyserfortællinger.	Skrivekonference, kammeratrespons, oplæsning, klassesamtale og selvevaluering.	D'dansk

		interaktive produkter / Eleven har viden om virkemidler i drama og dokumentar på film, i tv og på nettet Korrektur (Fase 1) Eleven kan anvende afsnit og sætte komma / Eleven har viden om sætnings- og tekststruktur Oplevelse og indlevelse (Fase 2) Eleven kan udtrykke en æstetisk teksts stemning / Eleven har viden om måder at udtrykke teksters stemning på Undersøgelse (Fase 1) Eleven kan undersøge fortællerpositioner / Eleven har viden om fortællertyper Undersøgelse (Fase 2) Eleven kan undersøge teksters rum og tid / Eleven har viden om scenarier og tidsforståelser Krop og drama (Fase 1) Eleven kan bruge kropssprog og stemme i oplæsning og mundtlig fremlæggelse / Eleven har viden om talerens virkemidler			
3	Læs romaner	Forberedelse (Fase 2) Eleven kan sammenholde teksters formål og indhold med læseformål / Eleven har viden om teksters formål og om læseformål Sprogforståelse (Fase 2) Eleven kan udlede dele af ords betydning fra konteksten / Eleven har viden om ordforståelses-strategier Tekstforståelse (Fase 2) Eleven kan anvende grafiske modeller til at få overblik over teksters struktur og indhold / Eleven har viden om grafiske modeller Sammenhæng (Fase 1) Eleven kan vurdere teksters perspektiv på et emne / Eleven	1. Eleven kan læse, forstå og vurdere skøn- og faglitteratur. 2. Eleven kan anvende ordforståelsesstrategier. 3. Eleven kan anvende grafiske modeller. 4. Eleven kan redegøre for skønlitteraturens kendetegn. 5. Eleven kan anmelde og anbefale en bog.	Læselog, boganmeldelse, læsesamtale, mundtlig præsentation og portfolio.	D'dansk Drengen der samlede på ord (CFU)

		har viden om metoder til sammenligning af teksters perspektiver Fremstilling (Fase 1) Eleverne kan udarbejde anmeldelser, instruktioner og fagtekster / Eleven har viden om kommenterende og forklarende fremstillingsformer Præsentation og evaluering (Fase 1) Eleven kan fremlægge sit produkt for andre / Eleven har viden om modtagerforhold Oplevelse og indlevelse (Fase 1) Eleven kan læse med fordobling / Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne Oplevelse og indlevelse (Fase 2) Eleven kan udtrykke en æstetisk teksts stemning / Eleven har viden om måder at udtrykke teksters stemning på Undersøgelse (Fase 2) Eleven kan undersøge teksters rum og tid / Eleven har viden om scenarier og tidsforståelser Fortolkning (Fase 1) Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse gennem medskabelse af teksten / Eleven har viden om metoder til medskabende arbejde Fortolkning (Fase 2) Eleven kan sammenfatte sin fortolkning / Eleven har viden om motiv og tema Vurdering (Fase 1) Eleven kan anmelde litteratur og andre æstetiske tekster / Eleven har viden om anmeldelsesgenrer			
4	Stof til eftertanke	Forberedelse (Fase 1) Eleven kan orientere sig i tekstens dele / Eleven har viden om rubrikker, billeder, diagrammer og grafik	1. Eleven kan læse, analysere og skrive digte med	Exitkort, refleksionsskrivning,	D'dansk

		Afkodning (Fase 2) Eleven kan læse ukendte ord i fagtekster / Eleven har viden om stavemåde og betydning af ord i fagtekster Tekstforståelse (Fase 1) Eleven kan gengive hovedindholdet af fagtekster / Eleven har viden om fagteksters struktur Tekstforståelse (Fase 2) Eleven kan anvende grafiske modeller til at få overblik over teksters struktur og indhold / Eleven har viden om grafiske modeller Planlægning (Fase 2) Eleven kan tilrettelægge processer til fremstilling af faglige produkter alene og i samarbejde med andre / Eleven har viden om fremstillingsprocesser Forberedelse (Fase 1) Eleven kan konkretisere ideer gennem tænkeskrivning / Eleven har viden om tænkeskrivning, brainstorm og mindmap Præsentation og evaluering (Fase 1) Eleven kan fremlægge sit produkt for andre / Eleven har viden om modtagerforhold Præsentation og evaluering (Fase 2) Eleven kan revidere sin arbejdsproces frem mod næste produktionsforløb / Eleven har viden om revision af arbejdsproces og målsætning Oplevelse og indlevelse (Fase 2) Eleven kan udtrykke en æstetisk teksts stemning / Eleven har viden om måder at udtrykke teksters stemning på	bevidst brug af lyriske virkemidler. - Eleven kan begrunde egne fortolkninger og præsentere sine analyser og digte for andre. - Eleven kan planlægge og gennemføre en mundtlig præsentation af et digt. - Eleven kan skrive egne digte og anvende relevante sproglige virkemidler. - Eleven kan sætte ord på egne tanker, oplevelser og fortolkninger af en tekst.	klassedialog og makkerfeedback	
5	Det minder mig om	. Finde tekst (Fase 2) Eleven kan gennemføre billed- og fuldtekstsøgning / Eleven har viden om teknikker til billed- og fuldtekstsøgning	- Eleven kan sammenligne tekster. - Eleven kan anvende en handlingslinje. - Eleven kan omskrive	Fremlæggelse, kreativt produkt, lærerfeedback,	D'dansk

	Tekstforståelse (Fase 1) Eleven kan gengive hovedindholdet af fagtekster / Eleven har viden om fagteksters struktur Tekstforståelse (Fase 2) Eleven kan anvende grafiske modeller til at få overblik over teksters struktur og indhold / Eleven har viden om grafiske modeller Præsentation og evaluering (Fase 1) Eleven kan fremlægge sit produkt for andre / Eleven har viden om modtagerforhold Oplevelse og indlevelse (Fase 1) Eleven kan læse med fordobling / Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne Undersøgelse (Fase 2) Eleven kan undersøge teksters rum og tid / Eleven har viden om scenarier og tidsforståelser Fortolkning (Fase 1) Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse gennem medskabelse af teksten / Eleven har viden om metoder til medskabende arbejde Perspektivering (Fase 1) Eleven kan sætte teksten i forhold til andre værker / Eleven har viden om intertekstualitet Perspektivering (Fase 2) Eleven kan sætte det læste i forhold til tekstens samtid / Eleven har viden om udvalgte historiske og kulturelle litterære perioder Dialog (Fase 1) Eleven kan påtage sig roller i samtalsituationer / Eleven har viden om frie og formaliserede samtaleformer Krop og drama (Fase 2) Eleven kan skabe fælles fortællinger sammen med andre /	en tekst fra én genre til en anden. 4. Eleven kan forklare intertekstualitet. 5. Eleven kan planlægge og gennemføre en fremlæggelse.	kammerat-respons og selvevaluering	
--	---	---	---	--

		Eleven har viden om improvisation, manuskript, koreografi og scenografi It og kommunikation (Fase 2) Eleven kan videndele og samarbejde via internettet / Eleven har viden om samarbejdsmuligheder på internettet			
6	I det blå	Sprogforståelse (Fase 2) Eleven kan udlede dele af ords betydning fra konteksten / Eleven har viden om ordforståelses-strategier Tekstforståelse (Fase 2) Eleven kan anvende grafiske modeller til at få overblik over teksters struktur og indhold / Eleven har viden om grafiske modeller Præsentation og evaluering (Fase 1) Eleven kan fremlægge sit produkt for andre / Eleven har viden om modtagerforhold Oplevelse og indlevelse (Fase 1) Eleven kan læse med fordobling / Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne Oplevelse og indlevelse (Fase 2) Eleven kan udtrykke en æstetisk teksts stemning / Eleven har viden om måder at udtrykke teksters stemning på Undersøgelse (Fase 1) Eleven kan undersøge fortællerpositioner / Eleven har viden om fortællertyper Undersøgelse (Fase 2) Eleven kan undersøge teksters rum og tid / Eleven har viden om scenarier og tidsforståelser Fortolkning (Fase 1) Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse gennem	1. Eleven kan undersøge samspillet mellem tekst og billede. 2. Eleven kan formulere undrespørgsmål. 3. Eleven kan omskrive en tekst til en anden genre. 4. Eleven kan argumentere for egne tolkninger.	Logbog, refleksionsark, mundtlig præsentation og klassedialog	D'dansk

		medskabelse af teksten / Eleven har viden om metoder til medskabende arbejde Fortolkning (Fase 2) Eleven kan sammenfatte sin fortolkning / Eleven har viden om motiv og tema Krop og drama (Fase 1) Eleven kan bruge kropssprog og stemme i oplæsning og mundtlig fremlæggelse / Eleven har viden om talerens virkemidler It og kommunikation (Fase 2) Eleven kan videndele og samarbejde via internettet / Eleven har viden om samarbejdsmuligheder på internettet			
7	Hvad tænker du nu?	Tekstforståelse (Fase 2) Eleven kan anvende grafiske modeller til at få overblik over teksters struktur og indhold / Eleven har viden om grafiske modeller Oplevelse og indlevelse (Fase 1) Eleven kan læse med fordobling / Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne Oplevelse og indlevelse (Fase 2) Eleven kan udtrykke en æstetisk teksts stemning / Eleven har viden om måder at udtrykke teksters stemning på Undersøgelse (Fase 2) Eleven kan undersøge teksters rum og tid / Eleven har viden om scenarier og tidsforståelser Fortolkning (Fase 1) Eleven kan udtrykke sin tekstforståelse gennem medskabelse af teksten / Eleven har viden om metoder til medskabende arbejde	1. Eleven kan analysere og fortolke tekster. 2. Eleven kan udarbejde personkarakteristik. 3. Eleven kan begrunde sin fortolkning med tekstbelæg. 4. Eleven kan anvende kropssprog og stemme ved fremlæggelser.	Analyse-opgaver, dramatisering, fremlæggelse, kammeratfeed back og selvevaluering.	D'dansk

		Fortolkning (Fase 2) Eleven kan sammenfatte sin fortolkning / Eleven har viden om motiv og tema Perspektivering (Fase 1) Eleven kan sætte teksten i forhold til andre værker / Eleven har viden om intertekstualitet Krop og drama (Fase 1) Eleven kan bruge kropssprog og stemme i oplæsning og mundtlig fremlæggelse / Eleven har viden om talerens virkemidler Krop og drama (Fase 2) Eleven kan skabe fælles fortællinger sammen med andre / Eleven har viden om improvisation, manuskript, koreografi og scenografi It og kommunikation (Fase 2) Eleven kan videndele og samarbejde via internettet / Eleven har viden om samarbejdsmuligheder på internettet			
8	I fattigdommens dage	Finde tekst (Fase 1) Eleven kan vurdere relevans af søgeresultater på søgeresultatsider / Eleven har viden om søgerelaterede læsestrategier Finde tekst (Fase 2) Eleven kan gennemføre billed- og fuldtekstsøgning / Eleven har viden om teknikker til billed- og fuldtekstsøgning Forberedelse (Fase 1) Eleven kan orientere sig i tekstens dele / Eleven har viden om rubrikker, billeder, diagrammer og grafik Forberedelse (Fase 2) Eleven kan sammenholde teksters formål og indhold med læseformål / Eleven har viden om teksters formål og om læseformål	1. Eleven kan læse på, mellem og bag linjerne. 2. Eleven kan anvende læseforståelsesstrategier . 3. Eleven kan identificere historiske træk i tekster. 4. Eleven kan skelne mellem fag- og skønlitteratur. 5. Eleven kan skrive en informerende fagtekst.	Fagtekst, romananmeldelse, læsesamtale, grafiske modeller og faglig dialog.	D'dansk

		Tekstforståelse (Fase 1) Eleven kan gengive hovedindholdet af fagtekster / Eleven har viden om fagteksters struktur Tekstforståelse (Fase 2) Eleven kan anvende grafiske modeller til at få overblik over teksters struktur og indhold / Eleven har viden om grafiske modeller Sammenhæng (Fase 1) Eleven kan vurdere teksters perspektiv på et emne / Eleven har viden om metoder til sammenligning af teksters perspektiver Planlægning (Fase 2) Eleven kan tilrettelægge processer til fremstilling af faglige produkter alene og i samarbejde med andre / Eleven har viden om fremstillingsprocesser Forberedelse (Fase 1) Eleven kan konkretisere ideer gennem tænkeskrivning / Eleven har viden om tænkeskrivning, brainstorm og mindmap Fremstilling (Fase 1) Eleverne kan udarbejde anmeldelser, instruktioner og fagtekster / Eleven har viden om kommenterende og forklarende fremstillingsformer Præsentation og evaluering (Fase 1) Eleven kan fremlægge sit produkt for andre / Eleven har viden om modtagerforhold Oplevelse og indlevelse (Fase 1) Eleven kan læse med fordobling / Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne Undersøgelse (Fase 2) Eleven kan undersøge teksters rum og tid / Eleven har viden om scenarier og tidsforståelser	6. Eleven kan skrive en anmeldelse af en historisk roman.		
--	--	--	---	--	--

		Fortolkning (Fase 2) Eleven kan sammenfatte sin fortolkning / Eleven har viden om motiv og tema Vurdering (Fase 1) Eleven kan anmelde litteratur og andre æstetiske tekster / Eleven har viden om anmeldelsesgenrer Vurdering (Fase 2) Eleven kan vurdere en tekst i lyset af tekstens samtid / Eleven har viden om måder at vurdere tekster på i forhold til deres samtid			
--	--	--	--	--	--

I dansktimerne vil der desuden blive arbejdet med "Stavevejen 3", "Tid til at skrive" og "Tid til læseforståelse"

Kirsten Semstad